

RAZISKOVALNA NALOGA

SLOMŠEK PRI NAS – DANES

ETNOLOGIJA – ZGODOVINA

Mentorica: Milena Jurgec

Lektorica: Milena Jurgec

Avtorji: Simon Preložnik,

Janja Pukmajster,

Barbara Jošt

Vojnik 2006

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo naši mentorici Mileni Jurgec za pomoč in navodila pri raziskovanju in izdelavi naše raziskovalne naloge.

Najlepša hvala tudi vsem, ki so nam dali na razpolago svoje podatke o dejavnostih, ki so posvečene A. M. Slomšku. Hvala gospodu dekanu Alojzu Vicmanu za pomoč pri delu. Hvala tudi vsem, ki so sodelovali v anketi. Najlepša hvala Osnovni šoli Vojnik in Občini Vojnik, ki sta nam omogočili raziskovalno delo.

KAZALO

	Št. strani
1. POVZETEK	4
2. UVOD	5
3. BEATIFIKACIJA ANTONA MARTINA SLOMŠKA	6
3.1 Postopek za beatifikacijo	6
3.2 Priprave za beatifikacijo	7
3.3 Slovesnost beatifikacije v Mariboru v nedeljo, 19. 9. 1999	8
4. SLOMŠEK V NAŠI DEKANIJI PO BEATIFIKACIJI	12
4.1 Slomškovo bralno priznanje	12
4.2 Slomškova pot	12
4.3 Slomškovi kulturni dnevi	13
4.4 Slomškove nedelje	14
4.5 Slomškove relikvije v Novi Cerkvi	15
4.6 Projektni svet Antona Martina Slomška	16
5. RAZISKAVA Z ANKETO	17
5.1 Rezultati prve ankete	17
5.1.1 Kaj je bil Anton Martin Slomšek	18
5.1.2 Kje se je rodil?	19
5.1.3 Po čem je znan?	20
5.1.4 Kdaj in kje je bil razglašen za blaženega?	22
5.1.5 Kdaj ste prvič slišali za A. M. Slomška	22
5.1.6 Imate kakšno njegovo sliko?	23
5.1.7 Starost sodelujočih	23
5.2 Rezultati druge ankete	24
5.2.1 Kje potekajo Slomškovi kulturni dnevi?	24
5.2.2 Ste se že kdaj udeležili prireditve v okviru Slomškovih kulturnih dni?	24
5.2.3 Ste se že kdaj udeležili pohoda po Slomškovi poti?	25
5.2.4 Ali ste se že kdaj udeležili slovesnosti Slomškove nedelje?	25
5.2.5 Ali verjamete v čudežno moč svetnikov?	26
5.2.6 Ali verjamete, da Vam blaženi A. M. Slomšek lahko pomaga, če ga prosite za pomoč?	26
5.2.7 Ste že kdaj prosili A. M. Slomška za pomoč?	27
5.2.8 Starost sodelujočih v anketi	27
6. RAZPRAVA	29
7. ZAKLJUČEK	30
8. VIRI IN LITERATURA	31
9. PRILOGE	32
9.1 Prva anketa	32
9.2 Druga anketa	33
9.3 Seznam fotografij	33
9.4 Seznam grafov	34

1. POVZETEK

Anton Martin Slomšek je zaznamoval čas 19. stoletja, a je postal pomemben tudi v času prehoda v novo tisočletje. Postal je osebnost, ki povezuje narode in narodnosti, Slovenci pa z njim postajamo prepoznavni med kristjani po svetu.

Papež Janez Pavel II. ga je 19. 9. 1999, po dokazanih čudežih, razglasil za blaženega. Z raziskovalno nalogo smo želeli ugotoviti, kaj se dogaja v zvezi s Slomškom v današnjem času in kako ga ljudje danes poznajo.

V izpolnjevanju anket so sodelovali učenci predmetne stopnje Osnovne šole Vojnik in naključno izbrani krajanji Občine Vojnik ter dekanije Nova Cerkev, saj se naša naloga nanaša na to področje.

V župnijskih kronikah in pri nekaterih posameznikih smo dobili podatke o dejavnostih, ki potekajo zadnjih nekaj let, predvsem od razglasitve Slomška za blaženega v Mariboru, pod naslovom "Slomškov..." V albumih smo našli in izbrali nekaj fotografij iz prireditev, ki so bile posvečene A. M. Slomšku, nekaj pa smo jih posneli med raziskovanjem.

Za raziskovanje smo uporabili različne metode dela, saj smo na ta način prišli do zanimivih rezultatov.

2. UVOD

Anton Martin Slomšek je bil po priznanem čudežnem ozdravljenju bolnika, ki mu je bil priporočen z molitvijo, v nedeljo, 19. 9. 1999, v Mariboru razglašen za blaženega, kar pomeni, da je v krščanski veri dosegel "čast oltarja". Povezovanje slovenskega naroda z njim se je povečalo, zato želimo v naši raziskovalni nalogi ugotoviti, kaj se je dogajalo v zvezi s Slomškom v času priprav na beatifikacijo, v času razglasitve in času vse do danes.

Naše hipoteze, ki nas bodo vodile do rezultatov so:

1. Anton Martin Slomšek je med ljudmi poznan kot duhovnik, škof, pesnik in kaplan v Novi Cerkvi.
2. Ljudje ne vedo, da je uvajal nedeljsko šolo in dosegel prestavitev škofije iz St. Andraža v Maribor ter ne vedo, da je njegova knjiga Blaže in Nežica v nedeljski šoli.
3. Krajani vedo, da v Novi Cerkvi potekajo vsako leto Slomškovi kulturni dnevi.
4. Anketirani so se že udeležili slovesnosti Slomškove nedelje in pohoda po Slomškovi poti.
5. Anketiranci verjamejo v čudežno moč svetnikov, verjamejo, da jim blaženi A. M. Slomšek lahko pomaga, če ga prosijo za pomoč in so ga že prosili.
6. V Slomškov spomin potekajo v zadnjem času različne prireditve.

Sestavili smo dve anketi. V prvi želimo zvedeti, koliko anketiranci vedo, kaj je bil Anton Martin Slomšek, kje se je rodil, po čem je znan, kdaj in kje je bil razglašen za blaženega, kdaj so prvič slišali zanj in če imajo doma kakšno njegovo sliko. V anketi je možnih več odgovorov. To anketo bomo ponudili učencem naše šole in naključnim ljudem v dekaniji Nova Cerkev oz. občini Vojnik.

V drugi anketi želimo zvedeti, če ljudje vedo, kje potekajo Slomškovi kulturni dnevi, če so se kdaj udeležili prireditev v okviru teh kulturnih dni, če so kdaj šli na pohod po Slomškovi poti, če verjamejo v čudežno moč svetnikov, če verjamejo, da jim A. M. Slomšek lahko pomaga, če ga prosijo za pomoč ter če so ga kdaj že prosili za pomoč. To anketo bomo ponudili v izpolnjevanje naključnim osebam v naši dekaniji in občini.

Za izdelavo naloge bomo poleg metode anketiranja uporabili še metode pogovora, branja, zapisovanja in fotografiranja.

Naš cilj je poiskati dokaze, ki bodo potrdili ali pa ovrgli hipoteze, poleg tega pa prispevati podatke, ki bodo v pomoč pri delu v naši občini in dekaniji, saj vsi trije raziskovalci spadamo v Novo Cerkev, kjer je nekoč deloval Anton Martin Slomšek in smo na to zelo ponosni.

3. BEATIFIKACIJA ANTONA MARTINA SLOMŠKA

3.1 Postopek za beatifikacijo

Beseda beatifikacija pomeni uradno razglasitev nekoga za blaženega. "Blažen je tisti zveličan katoličan, ki mu Cerkev prizna herojske kreposti in je njegovo svetost uradno potrdila ter dokazala vsaj z enim čudežem. Z beatifikacijo papež potrdi herojsko mero krepostnega življenja božjega služabnika in dovoli, da se lahko prične javno čaščenje z določenimi omejitvami (na primer v določeni škofiji, cerkveni provinci, znotraj določenega reda, gibanja). Po novi zakonodaji beatifikacija ni več nujna stopnja, ampak se lahko pride ves postopek direktno do kanonizacije.

Kanonizacija je razglasitev za svetnika. Novi Zakonik cerkvenega prava (kan. 1403) niti ne omenja beatifikacije, ampak izrečno govori samo o postopku za razglašanje svetnikov. S tem je izražen nov pogled, ki beatifikacijo sprejema kot del postopka za kanonizacijo (razglasitev za svetnika). Iz pastoralnih razlogov pa sedanji papež nadaljuje z razglašanjem blaženih in to celo v večjem številu kot kdajkoli prej."^[4]

Celoten postopek za beatifikacijo Slomška lahko delimo v tri obdobja in sicer v pripravljalo obdobje od 1862 do 1925, na škofijski del postopka od 1925 do 1962 in apostolski del od 1964 naprej. Sledil je postopek o domnevnem čudežu od 1996 do 1998, s katerim so se "odprla vrata še zadnjemu elementu v postopku in sicer razpravi o vsaj enem domnevnem čudežu na Slomškovo priprošnje. Tudi ta je potekal najprej v škofiji, kjer je pristojno cerkveno sodišče raziskalo primer (leta 1996), zaslišalo vse pomembne priče in izsledke poslalo Kongregaciji. Le-ta je preverila pravno pravilnost škofijskega dela in s tem omogočila postulaturi, da je pričela s pripravo pozicije o domnevnem čudežu v tiskani obliki. Do jeseni 1996 je postulatura pripravila celotno gradivo o izbranem primeru nenavadnega poteka bolezni celjskega opata in prelata g. Friderika Kolška. 4. februarja 1997 je bila na Kongregaciji za zadeve svetnikov seja zdravniškega kolegija (consulta medica), na kateri je pet zdravnikov specialistov razpravljalo o tem domnevnem čudežnem dogajanju in potrdilo, da dogodkov ni mogoče razložiti zgolj z medicinsko znanostjo. Pozicija o domnevnem čudežu je nato prešla v roke devetčlanski teološki komisiji. Do junija 1998 je Kongregaciji uspelo izpeljati še vse potrebne teološke razprave, tako da je 3. julija 1998 papež Janez Pavel II. slovesno razglasil, da se je na Slomškovo priprošnje zgodil čudež. S tem so bili končani vsi formalni postopki, ki so potrebni za dokončno dejanje razglasitve za blaženega častitljivega božjega služabnika škofa Antona Martina Slomška.

Medtem, ko se je v Rimu vse to dogajalo, je bila narejena tudi ekshumacija (odprtje njegove krste) in ugotavljanje istovetnosti njegovih posmrtnih ostankov. To je potrebno zaradi gotovosti o pristnosti relikvij, ki bodo po beatifikaciji izpostavljene posebnemu čaščenju v njemu posvečenih cerkvah.

15. februarja 1999 je apostolski nuncij nadškof dr. Edmund Farhad objavil, da je bilo z Državnega tajništva Svetega sedeža sporočeno in s Kongregacije za zadeve svetnikov potrjeno, da bo papež Janez Pavel II. v nedeljo, 19. septembra 1999, v Mariboru slovesno razglasil častitljivega božjega služabnika Antona Martina Slomška za blaženega."[4]

3.2 Priprave na beatifikacijo

"Od ponedeljka, 17. maja, do srede, 19. maja, je bila v Sloveniji na obisku posebna delegacija iz Vatikana, ki jo je vodil msgr. Roberto Tucci, odgovoren za pripravo papeževega obiska 19. septembra v Sloveniji. S svojo delegacijo je najprej obiskal apostolskega nuncija v RS msgr. Edmonda Farhata, nato se je udeležil seje cerkvenega pripravljalnega odbora, kasneje pa se je srečal še s člani državnega pripravljalnega odbora.

V torek je skupaj s člani obeh odborov obiskal Maribor. Sestal se je z mariborskim škofom dr. Francem Krambergerjem in kasneje tudi z županom Borisom Sovičem, ki predseduje mariborskemu mestnemu pripravljalnemu odboru. Skupaj so si ogledali kraje, kjer se bo mudil papež med svojim enodnevnim obiskom v Sloveniji.

V sredo je msgr. Tuccija sprejel tudi predsednik republike g. Milan Kučan. Na popoldanskem sklepnem srečanju članov vseh treh pripravljalnih odborov so še enkrat pregledali doslej opravljeno delo in se dogovorili za okvirni program papeževega obiska. 19. september, bo velik in pomemben za slovenske vernike, pa tudi za ves slovenski narod."[4]

Za slovesnost beatifikacije so se pripravljali verniki po celi Sloveniji. Določeni pevski zbori, ministranti, duhovniki, redarji in posamezniki so se pripravljali na sodelovanje pri slovesni sveti maši.

Pred beatifikacijo je potekala devet dnevnic.

Dr. Franc Rode, slovenski nadškof in metropolit, je dan pred slovesnostjo beatifikacije nagovoril rojake: "S tem bodo pred vesoljno Cerkvijo priznane najbolj plemenite lastnosti našega naroda. V slavi blaženih bo zablestel rojak, ki je iskreno ljubil svoje ljudstvo in svoj jezik, človek, ki je slovenski narod vzgajal v veri in kulturi in ga hotel dvigniti k večji samozavesti in spoštovanju samega sebe.

Škof, ki je dal Cerkvi v naši deželi slovenski obraz in združil vse Slovence v duhovno zedinjeno Slovenijo. Mož, ki je v svojem velikodušnem srcu nosil ves slovenski narod in mu kazal pot v večno domovino v nebesih."[4]

3.3 Slovesnost beatifikacije v Mariboru v nedeljo, 19. 9. 1999

Že v zgodnjih jutranjih urah so začele prihajati množice na prireditveni prostor - travnik ob betnavskem gradu, ki ga s treh strani obdajajo ceste, s četrte pa gozd, kot naravno ozadje oltarja, je naredil poseben vtis na vsakega romarja, prav gotovo pa tudi na svetega očeta. Izpisano je bilo tudi Slomškovo vodilo, ki velja tudi današnjemu slovenskemu rodu: **Sveta vera bodi vam luč, materni jezik pa ključ do zveličavne narodove omike.**

Fotografija št. 1: Prireditveni prostor na Betnavi (foto: Milena Jurgec)

Pri darovanju slovesne maše so sodelovali naši duhovniki Alojz Vicman, Alojzij Kostanjšek, Anton Perger, Ignac Magdič, Vinko Rančigaj, Janko Strašek, Vili Gumilar in Anton Krnc. V združenih pevskih zborih sta sodelovala tudi cerkvena pevska zbor iz Nove Cerkve in Vojnika.

Fotografija št. 2: Vojniški pevci na prireditveni tribuni po maši (foto: Milena Jurgec)

Prav tako so na slovesnosti z velikim veseljem sodelovali ministranti iz naše dekanije, v organizacijo slovesnosti pa so bili vključeni tudi naši redarji.

Fotografija št. 3: Novo-cerkovski ministranti po sveti maši na Betnavi (arhiv: Vid Preložnik)

Fotografija št 4: Vojniški ministranti med sveto mašo (foto: Milena Jurgec)

Številni verniki iz naše dekanije, od dojenčkov do ljudi v visoki starosti, so se odpravili na slovesnost z avtobusi ali osebnimi prevozi.

Posebej ponosni pa smo lahko, da sta našo župnijo Nova Cerkev zastopala zakonca Vid in Andreja Preložnik. Andreja je sodelovala pri prinašanju Slomškovih relikvij.

Fotografija št. 5: Andreja Preložnik v spremstvu prinašanja relikvij [2]

Fotografija št. 6: Vid Preložnik pri branju prošenj [2]

4. SLOMŠEK V NAŠI DEKANIJI PO BEATIFIKACIJI

4.1 Slomškovo bralno priznanje

Slomškovo bralno priznanje poteka že šesto let. Zadnja tri leta je povezano s Slomškovimi kulturnimi dnevi, saj se začetek bralnega leta prične ravno na tej prireditvi. V bralno gibanje v čast škofa Slomška so vključeni učenci od 1. do 9. razreda devetletke. Trikrat letno se dobijo, da se pogovorijo o prebranih knjigah, ki so predlagane za branje v treh starostnih skupinah. Takrat pripravijo plakate na temo časa v cerkvenem letu in v povezavi s prebranimi knjigami. Ob zaključku bralnega leta se dobijo z ostalimi bralci na srečanju na Ponikvi. V lanskem letu so prvi bralci iz Nove Cerkve za nagrado prejeli kipce Slomška - pastirčka, ki bere knjigo, za petletno pridno branje. Letos je bilo na začetku podeljenih 60 bralnih priznanj. za lansko šolsko leto. Mentorica bralnega priznanja je Špela Oprčkal. [3]

Lani so začeli s Slomškovim bralnim priznanjem tudi v Vojniku. Sodelovalo je 19 otrok. Nekaj jih je na zaključku sodelovalo na Ponikvi. Mentorica je Milena Jurgec.

4.2 Slomškova pot

Slomškova pot je bila zasnovana najprej od Ponikve do Nove Cerkve. Ker so v času, ko je živel A. M. Slomšek, v večini hodili peš, smo lahko prepričani, da je tudi po trasi sedanje Slomškove poti nekoč Slomšek v resnici hodil, sploh takrat, ko je bil kaplan v Novi Cerkvi od leta 1927 do 1929. Otvoritev poti je bila 25. 6. 2002 na Slomu pri Ponikvi, zaključek pa je bil v Novi Cerkvi, kjer je bila slovesna sveta maša, ki jo je daroval mariborski škof dr. Franc Kramberger. Množico, ki je potovala proti cilju, so sprejemali v različnih krajih z velikim veseljem in poskrbeli za njihovo telesno hrano, nekaj pa so jo našli v svojih nahrbtnikih. V novi Cerkvi so dobili pijačo in hrano. Veselo druženje v pesmi in glasbi se je nadaljevalo še dolgo v večer.

Vsako leto se pot prične drugje in tudi zaključna maša je v različnih krajih (v Žički Kartuziji, na Slomu ...), opravlja se po etapah.. Pot je podaljšana do Bizeljskega. Ustanovitelj poti je Gorniški klub Savinjske doline Luče – Celje, upravitelj pa Društvo prijateljev Slomškove poti iz Celja. Pot je dolga 120 km, čas celotnega obhoda pa je 30 ur ali štiri dni. Pot spada pod vezno in ima 22 kontrolnih točk. Na nekaterih kontrolnih točkah so žigi, ponekod pa manjkajo. Markacija je rumena v obliki odprte knjige, ki leži na križu. Velikost markacije je 15 krat 15 cm. Pot vodi po stezah, travnikih, makadamskih in asfaltnih stezah.

Za prehojeno pot pohodnik prejme diplomu svečano na množični prireditvi, ki poteka vsako leto na dan državnosti, 25. junija. Kontaktna oseba za Slomškovo pot je dr. Franc Zabukošek. Zaključek poti je bil v Novi cerkvi tudi leta 2004. [5]

4.3 Slomškovi kulturni dnevi

Slomškovi kulturni dnevi so potekali prvič od 24. 9. do 27. 9. 2003. Ideja za Slomškove kulturne dneve se je porodila gospe Mileni Štokojnik, učiteljici slovenščine na Osnovni šoli v Vojniku. To idejo je zaupala gospe Jelki Samec Hotko, ko sta čakali na avtobus. Mileni Štokojnik je bolezen vzela moči, Jelka pa se je organizacije lotila z vso močjo. Zelo je bila vesela, ko so prvič organizirali Slomškove kulturne dneve in je tudi sama aktivno sodelovala pri pripravah in organizaciji. Njen odnos do blaženega Antona Martina Slomška je povezan z njenim odnosom do kraja oziroma župnije. Bila je ponosna, da je doma v Novi Cerkvi, vesela in ponosna, da je bil Slomšek v Novi Cerkvi. Bila je prepričana, da Slomšek še vedno dobrohotno bedi nad nami, da imamo prebivalci Nove cerkve pri njem »privilegij«. To zaupanje jo je še okrepilo v njeni bolezni. Jelka je bila rojena 31. januarja 1956. Svojo bogato življenjsko pot je zaključila 5. avgusta 2004. Z njeno pomočjo je bil ustanovljen Projektni svet Antona Martina Slomška, dr. Francu Krambergerju je dala pobudo za to, da bi Nova Cerkev dobila relikvije blaženega Slomška in je to tudi uspelo, cerkvi pa je podarila portret A. M. Slomška, ki ga je naslikal akademski slikar Tomaž Perko.

Fotografija št. 6: Podarjeni Perkov portret Antona Martina Slomška. (Foto: Uroš Jurgec)

Slomškovi kulturni dnevi so namenjeni temu, da v nas utrdijo in poglobijo pravo ljubezen do našega naroda, do knjige in kulture nasploh. Blaženi Slomšek je namreč ljudi navduševal za

visoke krščanske vrednote, za življenje po evangeliju. Med ljudi je širil ljubezen do maternega jezika, do pesmi in knjig.

Njegovo vodilo v življenju je bilo: "Slovenka me je rodila, Slovenka me je dojila, naj me Slovenija tudi ima hvaležnega sina. Zemljo materino želim obdelovati, služiti svojemu narodu, dokler ne bom nekoč tudi v materini zemlji počival!" [1]

Blaženi Slomšek je priporočal pesmi pri vzgoji otrok. Njegovo mnenje je bilo, da "so otrokom pesmi prva dušna hrana." V letu 2004 so ob Slomškovih kulturnih dnevih izvedli promocijski koncert Slomškovih pesmi ob izidu kasete in zgoščenke SONCE SE OZIRA, ki so jo posneli pevci in godbeniki iz Nove Cerkve (Moški pevski zbor KUD Nova Cerkev, Mešani cerkveni zbor Nova Cerkev, Godba na pihala Nova Cerkev in Duet Biser iz Nove Cerkve).

V letu 2005 so potekali Slomškovi kulturni dnevi od 22. do 24. septembra. Pričeli so se s slovesno mašo, nato pa je sledila otvoritev razstave fotografij cerkva in drugih znamenj ob Slomškovi poti avtorja Cirila Velkovrha. Naslednji dan je sledilo predavanje VINO, duhovna pijača Evrope, v Mlinarjevi hiši pri Sorževem mlinu v Polžah. Za zaključek so potekale ustvarjalne delavnice za otroke ob začetku bralnega leta za Slomškovo priznanje. Prireditve so zaključili s sveto mašo v čast blaženemu A. M. Slomšku. [3]

4.4 Slomškove nedelje

Vsako leto so v nedeljo v bližini Slomškovega rojstnega dne v krajih, ki so povezani s Slomškovim življenjem, organizirane Slomškove nedelje. Po beatifikaciji so potekale Slomškove nedelje na Slomu, v Celovcu, pri Sv. Jožefu v Celju, na Slomu, v Olimju in na Bizeljskem.

Fotografija št. 7: Okrašen Slomškov kip v stolnici v Celovcu na Slomškovo nedeljo (foto: arhiv Rkc)

Ljudje se zelo radi udeležujejo teh nedelj, saj je to nedelja druženja ljudi, ki A. M. Slomška spoštujejo, mu zaupajo in se radi udeležujejo prireditev, ki so vzporedne maši

Fotografija št. 8: Slomškova nedelja na Bizeljskem (foto: arhiv Rkc)

4.5 Slomškove relikvije v Novi Cerkvi

Jelka Samec Hotko je bila nenehno povezana z mislijo na A. M. Slomška. Želela je svojo ljubo Novo Cerkev čim bolj povezati z njim in narediti čim več Slomšku v spomin, sedanjim in prihodnjim rodovom pa ga čim bolj približati. V nekem pogovoru je škofu dr. Francu Krambergerju to željo omenila. Dr. Kramberger se je s tem strinjal in priprave na prihod relikvij so se pričele. V Novo Cerkev so prispele 23. avgusta 2003, kjer je sledil slovesen sprejem.[1]

Veliko svojega dela je vložila tudi v to, da bi pripravili za relikvije primeren prostor, vendar ji je bolezen prekrizala načrte. Sedaj so se člani Projektnega sveta odločili, da bi relikvarij z relikvijami blaženega Slomška postavili v Križevo kapelo, ki jo bodo temu primerno uredili.

Fotografija št. 9: Pogovor Alojzija Vicmana in Andreje Preložnik pred Križevo kapelo, kjer naj bi bil postavljen relikvarij z relikvijami blaženega A. M. Slomška. (Foto: Uroš Jurgec)

4.6 Projektni svet Antona Martina Slomška

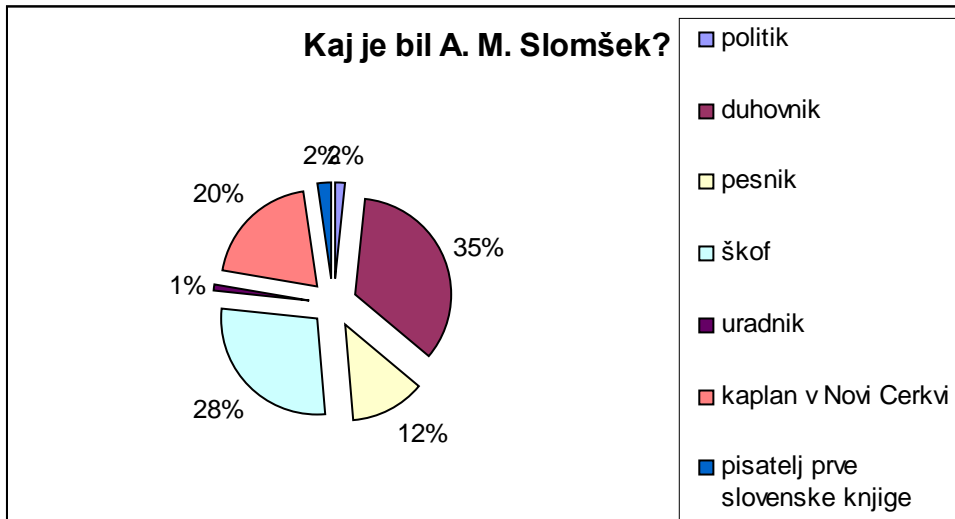
V Novi Cerкви so na pobudo Jelke Samec Hotko ustanovili Projektni svet Antona Martina Slomška, ki naj bi skrbel za promocijo Nove Cerkve kot kraja, kjer je dve leti Slomšek bival in deloval kot kaplan, nato pa se vračal kot škof. Poleg tega naj bi bil kraj prijazen do vseh dejavnosti, ki so povezane z A. M. Slomškom. Projektni svet naj bi skrbel za organizacijo Slomškovih kulturnih dni, sodeloval pri organizaciji pohodov po Slomškovi poti, pri obisku Slomškovih nedelj, pri ureditvi prostora za postavitev relikvij blaženega Slomška v domači cerkvi ipd. Vodja Projektne sveta je domači župnik in dekan Alojz Vicman.

5. RAZISKAVA Z ANKETO

5.1 Rezultati prve ankete

5.1.1 Kaj je bil Anton Martin Slomšek

Graf št. 1: Kaj je bil Anton Martin Slomšek?

Odgovori na zastavljeno vprašanje so bili zanimivi. Da je bil politik, je bilo 2% odgovorov, duhovnik 35%, pesnik 12%, škof 28%, uradnik 1%, kaplan v Novi Cerkvi 20% in pisatelj prve slovenske knjige 2%.

Za odgovor "b) duhovnik" se je odločilo 152 anketiranih, kar je 62%.

Za odgovor "c) pesnik" se je odločilo 74 anketiranih, kar je 30%.

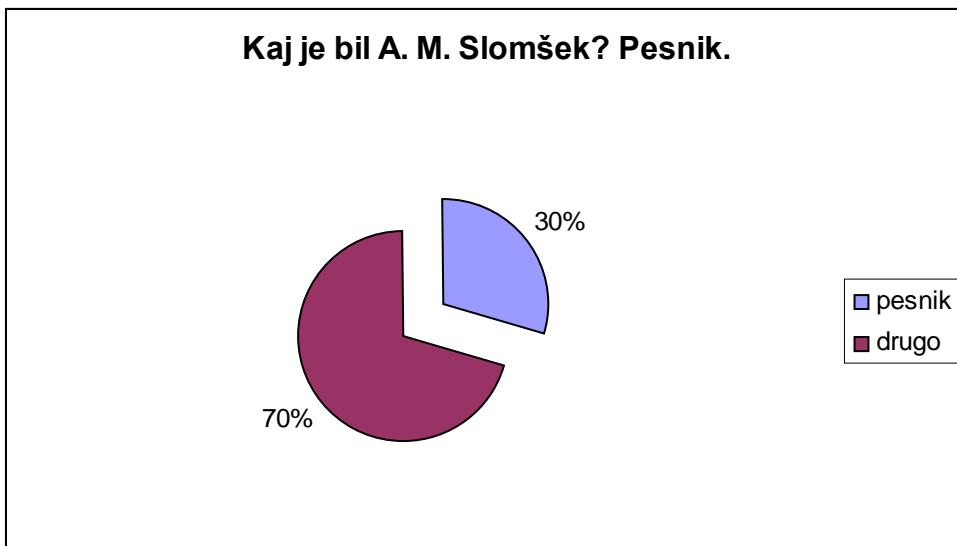
Za odgovor "d) škof" se je odločilo 162 anketiranih, kar je 65%.

Za odgovor "f) kaplan v Novi Cerkvi" se je odločilo 119 anketiranih, kar je 48%.

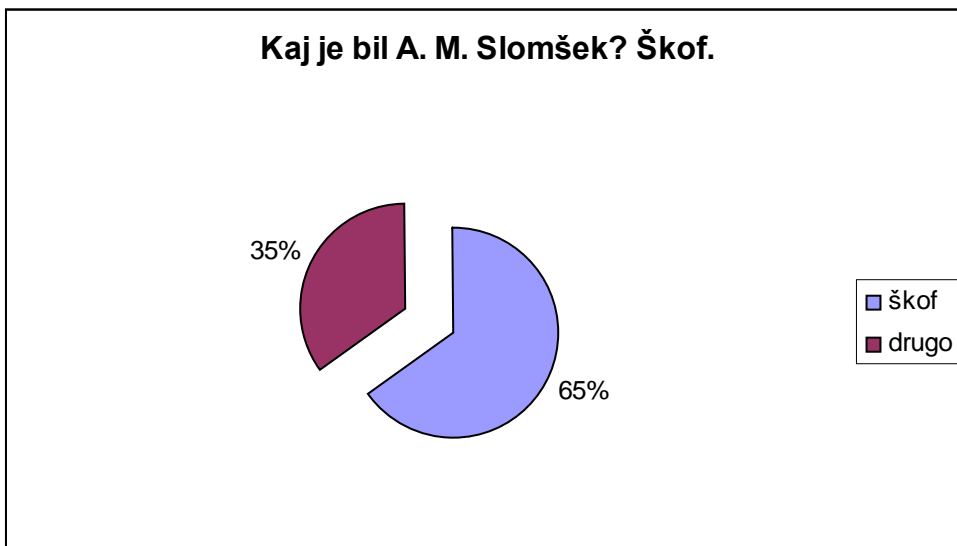
Iz teh rezultatov lahko ugotovimo, da so bila naša predvidevanja, da anketirani poznajo A. M. Slomška kot duhovnika in škofa pravilna, saj je pravilno odgovorilo več kot polovica sodelujočih in je hipoteza potrjena. Hipoteza, da ga poznajo kot pesnika in kaplana v Novi Cerkvi, pa je bila nepravilna in je z raziskavo ovržena.

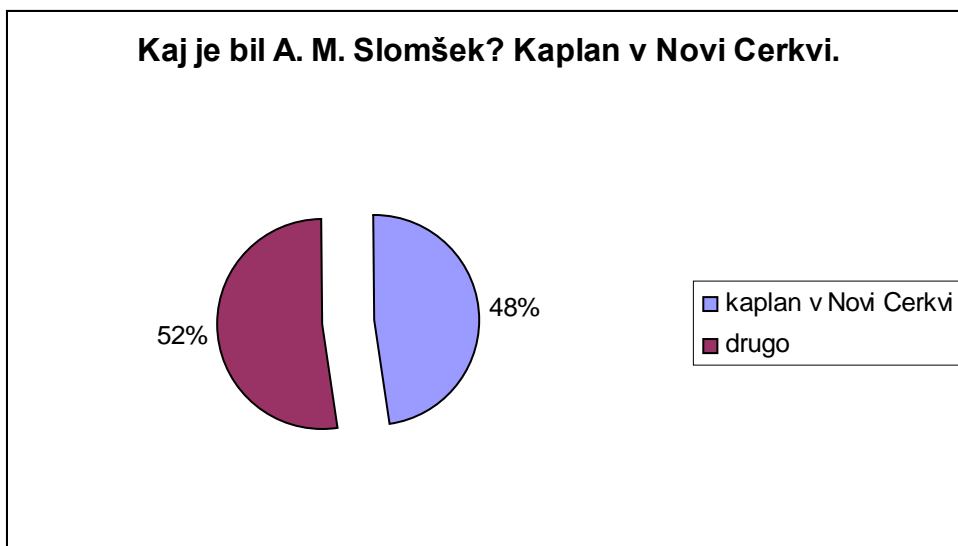
Graf št. 2: Kaj je bil A. M. Slomšek? Duhovnik

Graf št. 3: Kaj je bil A. M. Slomšek? Pesnik.

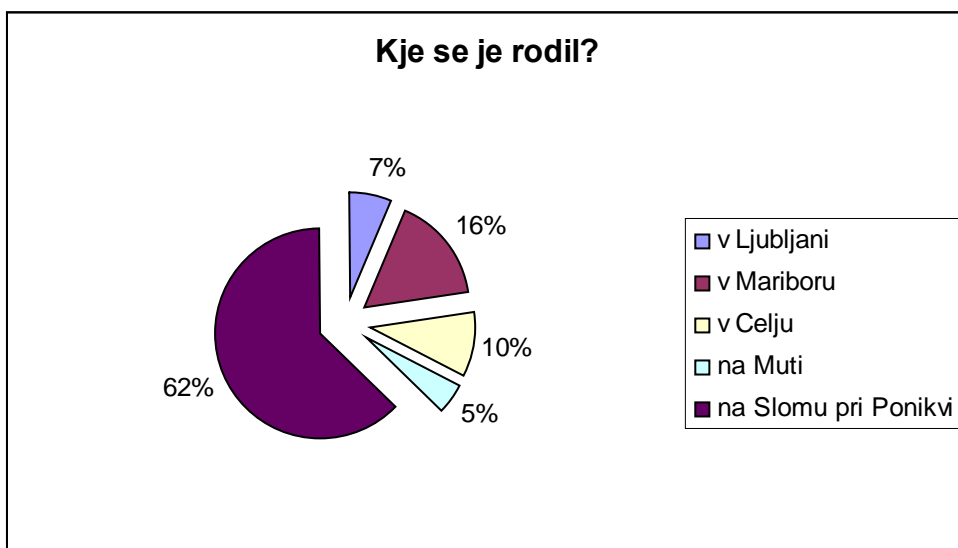

Graf št. 4: Kaj je bil A. M. Slomšek? Škof.

Graf št. 5: Kaj je bil A. M. Slomšek? Kaplan v Novi Cerkvi.

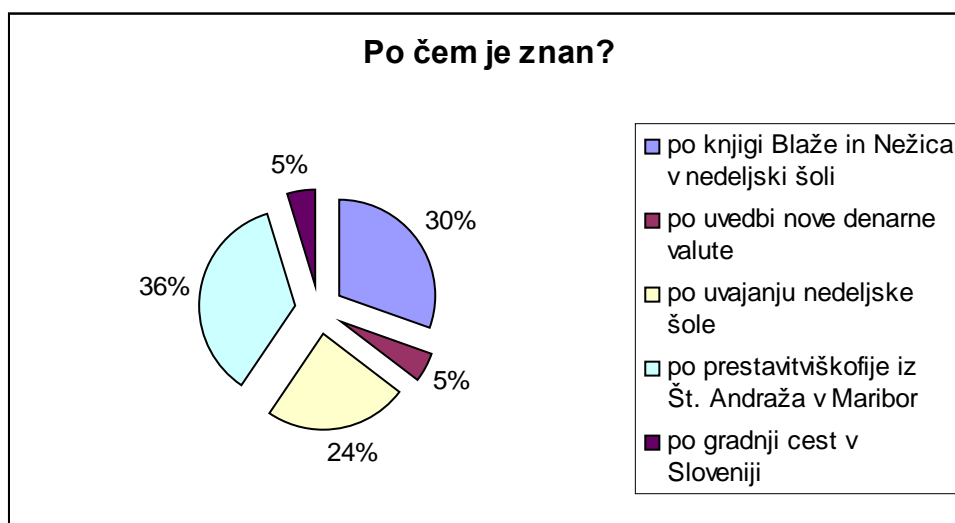
5.1.2 Kje se je rodil?

Graf št. 6: Kje se je rodil?

62% anketiranih je zapisalo pravilen odgovor, da se je Slomšek rodil na Slomu pri Ponikvi.

5.1.3 Po čem je znan?

Graf št. 7: Po čem je znan?

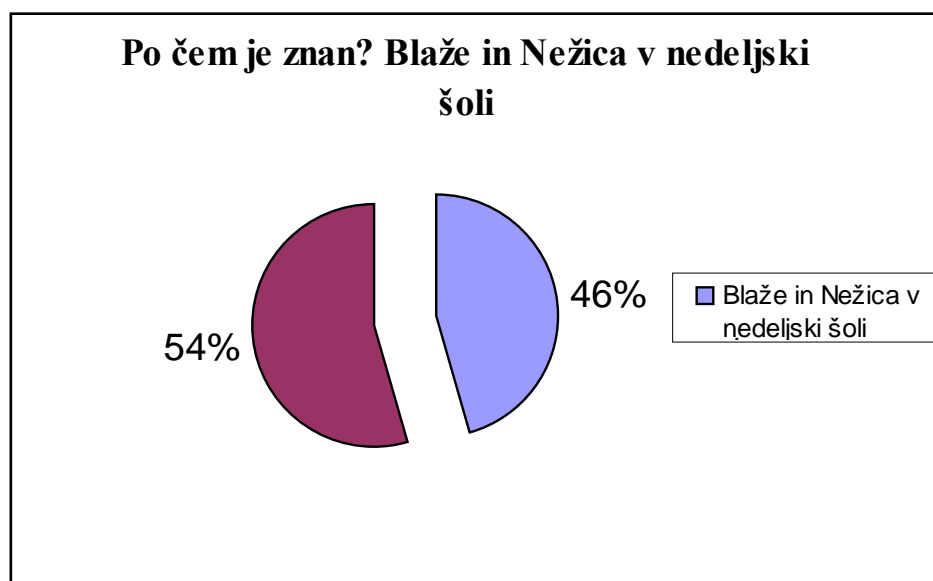
Odgovori na zastavljeno vprašanje in ponujene odgovore so bili postavljeni takole: 30% odgovorov je bilo, da je znan po knjigi Blaže in Nežica v nedeljski šoli, 5%, da je znan po uvedbi nove denarne valute, 24% po uvajanju nedeljske šole, 36% po predstavitvi škofije iz St. Andraža v Maribor in 5%, da je znan po gradnji cest v Sloveniji.

Za odgovor "a) po knjigi Blaže in Nežica v nedeljski šoli" se je odločilo 114 sodelujočih ali 46%.

Za odgovor "c) po uvajanju nedeljske šole" se je odločilo 93 sodelujočih, kar je 37%.

Za odgovor "d) po predstavitvi škofije iz St. Andraža v Maribor pa se je odločilo 138 anketiranih, kar je 55%.

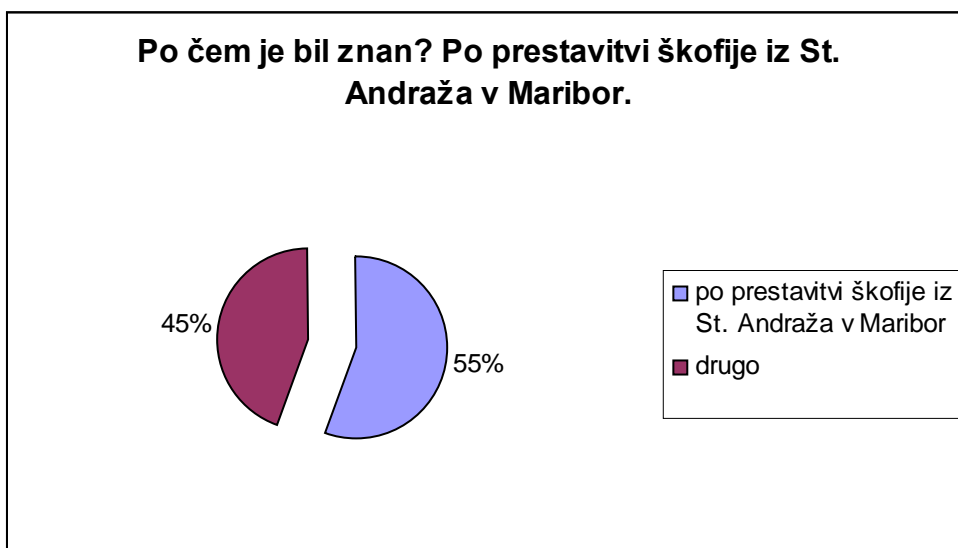
Naše predvidevanje, da ljudje ne vedo, da je knjiga Blaže in Nežica njegova in da je znan po uvajanju nedeljske šole, so bila pravilna in potrjujejo našo hipotezo. Predvidevanje, da ne vedo, da je predstavil škofijo iz St. Andraža v Maribor, pa ni pravilno in je hipoteza ovržena.

Graf št. 8: Po čem je znan? Blaže in Nežica v nedeljski šoli.

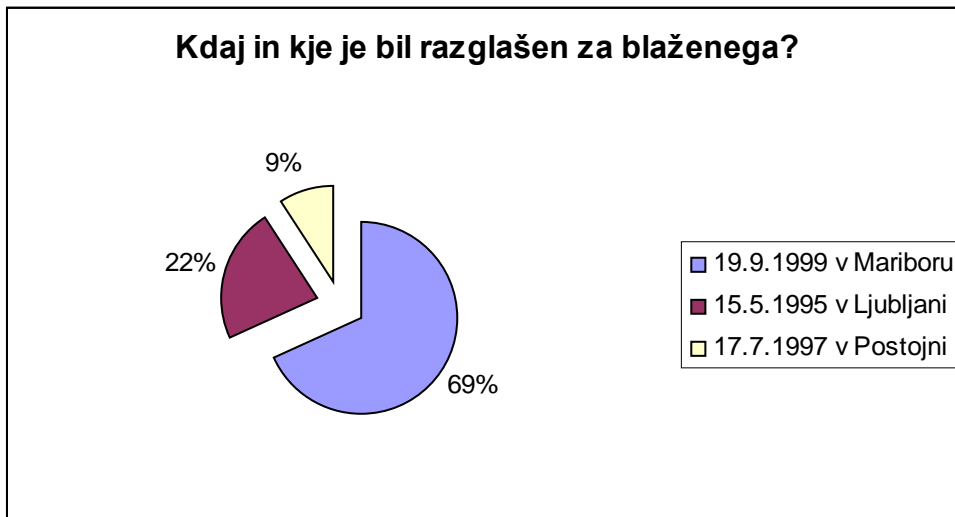

Graf št. 9: Po čem je znan? Po uvajanju nedeljske šole.

Graf št. 10: Po čem je znan? Po predstavitvi škofije iz St. Andraža v Maribor.

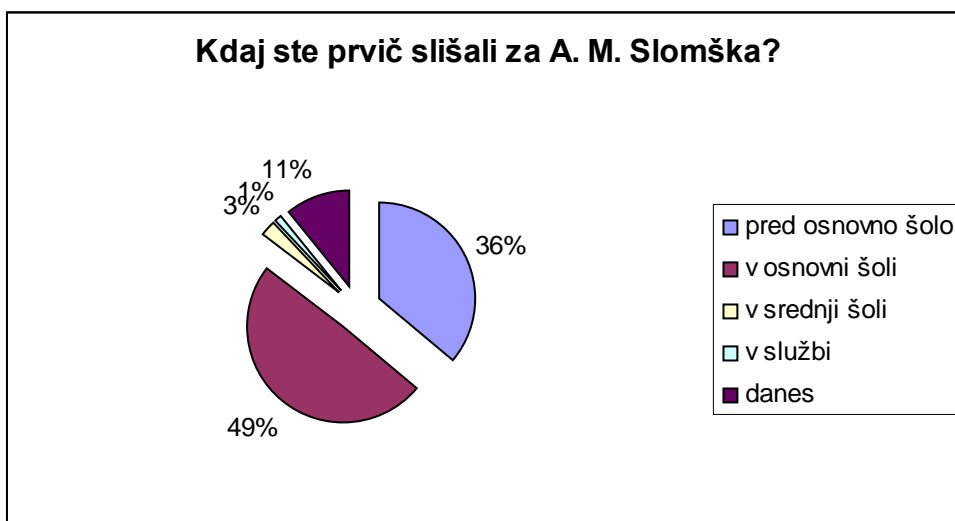
5.1.4 Kdaj in kje je bil razglašen za blaženega?

Graf št. 11: Kdaj in kje je bil razglašen za blaženega?

Za razglasitev v Mariboru se je odločilo 69% anketiranih. Verjetno jih je veliko bilo na slovesnosti.

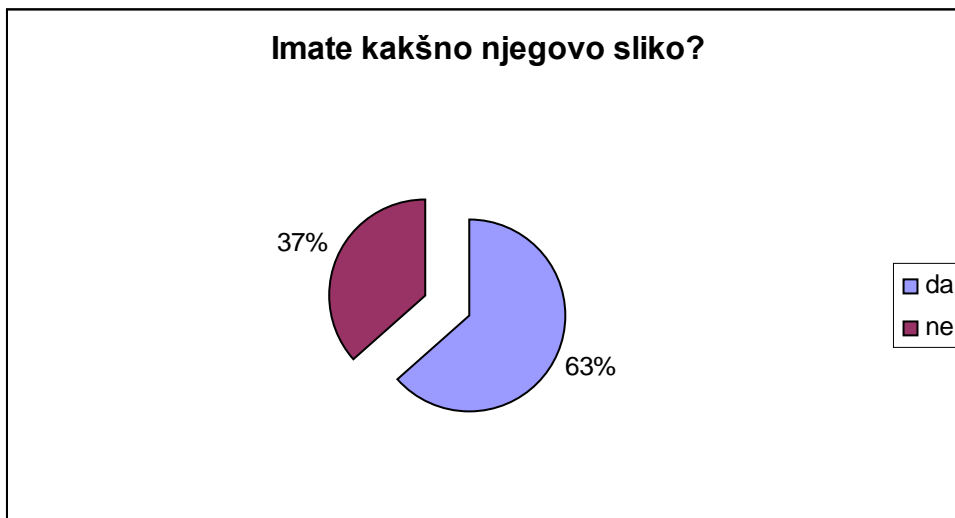
5.1.5 Kdaj ste prvič slišali za A. M. Slomška

Graf št. 12: Kdaj ste prvič slišali za A. M. Slomška?

Pred osnovno šolo je prvič slišalo za A. M. Slomška 36% anketiranih, v osnovni šoli 49%, v srednji šoli 3%, v službi 1% in na dan anketiranja 11%. Rezultati so primerni starost anketiranih, je pa zanimivo, da je velik odstotek Slomška poznal že pred vključitvijo v osnovno šolo

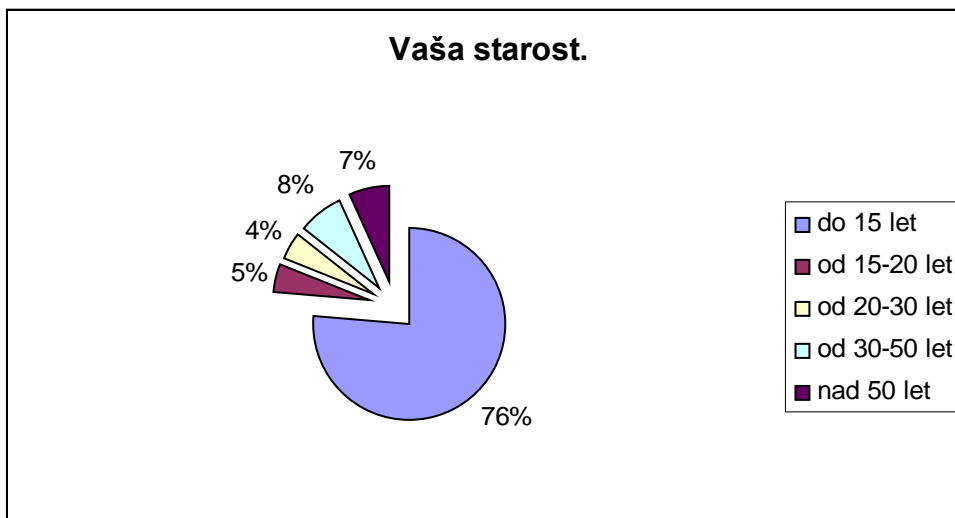
5.1.6 Imate kakšno njegovo sliko?

Graf št. 13: Imate kakšno njegovo sliko?

63% sodelujočih v anketi je potrdilo, da imajo kakšno Slomškovo sliko, 37% pa je nima. To so lahko male podobice ali večje stenske slike.

5.1.7 Starost sodelujočih

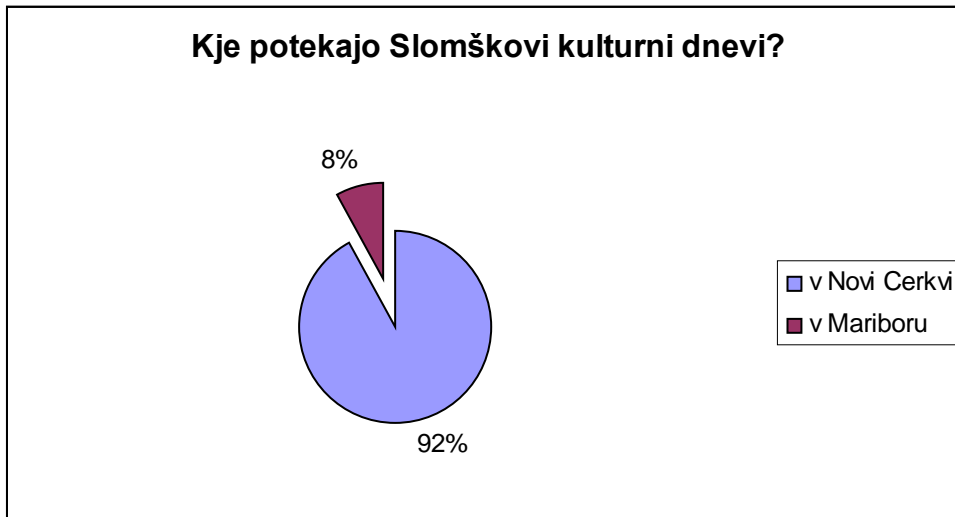
Graf št. 14 : Vaša starost.

Anketo smo opravili v večini v osnovni šoli, zato je 76% anketiranih osnovnošolcev, 5% starih od 15 do 20 let, 4% od 20 do 30 let, 8% od 30 do 50 let in 7% nad 50 let.

5.2 Rezultati druge ankete

V drugi anketi je sodelovalo sto naključno izbranih oseb različnih starosti.

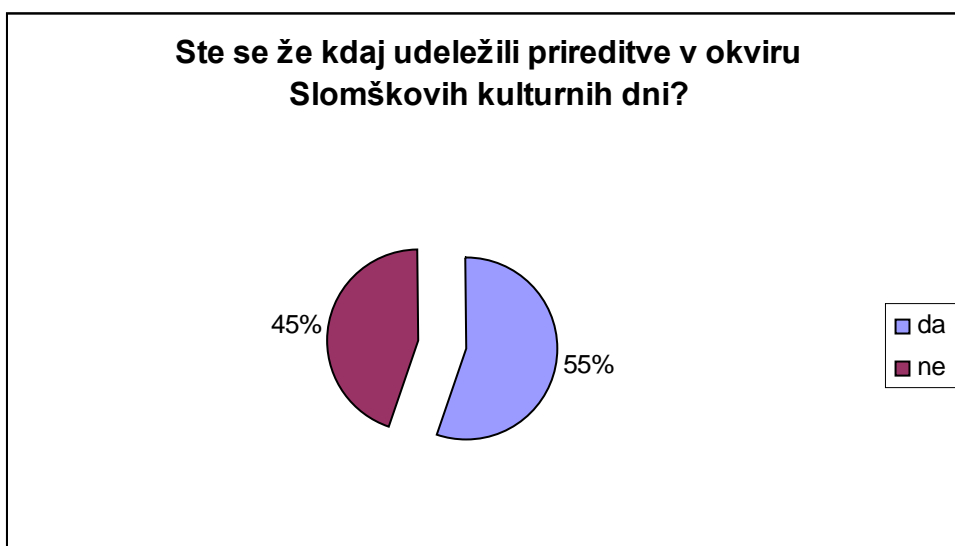
5.2.1 Kje potekajo Slomškovi kulturni dnevi?

Graf št. 15: Kje potekajo Slomškovi kulturni dnevi?

92% anketiranih je odgovorilo, da potekajo Slomškovi kulturni dnevi v Novi cerkvi, 8% pa da v Celju. Naša hipoteza, da vedo, kje potekajo, je potrjena.

5.2.2 Ste se že kdaj udeležili prireditve v okviru Slomškovih kulturnih dni?

Graf št. 16: Ste se že kdaj udeležili prireditve v okviru Slomškovih kulturnih dni?

Več kot polovica anketiranih, kar 55%, se je že udeležila kakšne prireditve v okviru Slomškovih kulturnih dni v Novi Cerkvi, 45% pa ne. Zaradi tega je tudi prejšnji rezultat tako pozitiven, ker se jih je veliko že udeležilo, ostali pa so vsaj slišali za prireditve, ki so napovedane tudi v občinskem časopisu Ogledalo.

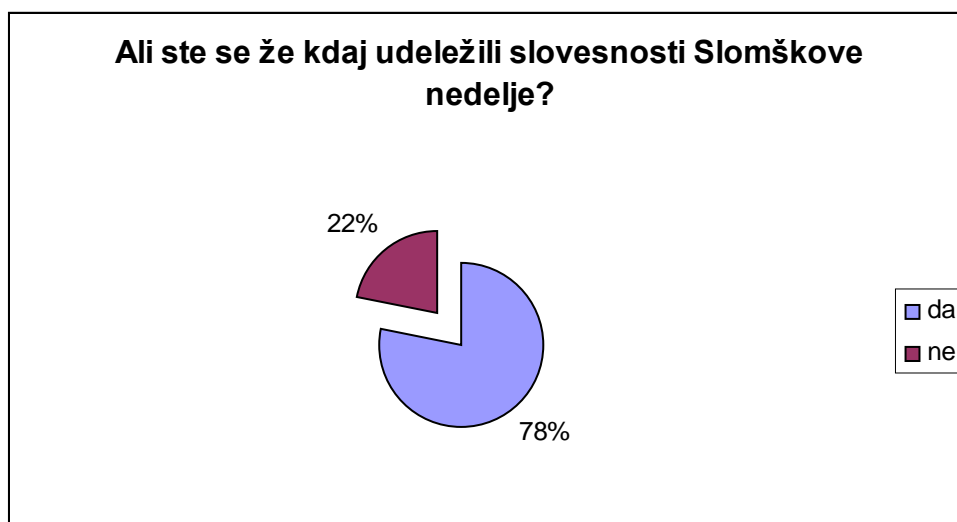
5.2.3 Ste se že kdaj udeležili pohoda po Slomškovi poti?

Graf št. 17: Ste se že kdaj udeležili pohoda po Slomškovi poti?

Pohod po Slomškovi poti poteka vsako leto na državni praznik. Od anketiranih se ga je udeležilo že 37%, 63% pa še ne. Naše predvidevanje, da so se že udeležili pohoda, ne drži in je hipoteza ovržena.

5.2.4 Ali ste se že kdaj udeležili slovesnosti Slomškove nedelje?

Graf št. 18: Ali ste se že kdaj udeležili slovesnosti Slomškove nedelje?

Od vseh sodelujočih v anketi se jih je 78% že udeležilo slovesnosti Slomškove nedelje, 22% pa ne. Naša hipoteza, da so se že udeležili te slovesnosti, je potrjena.

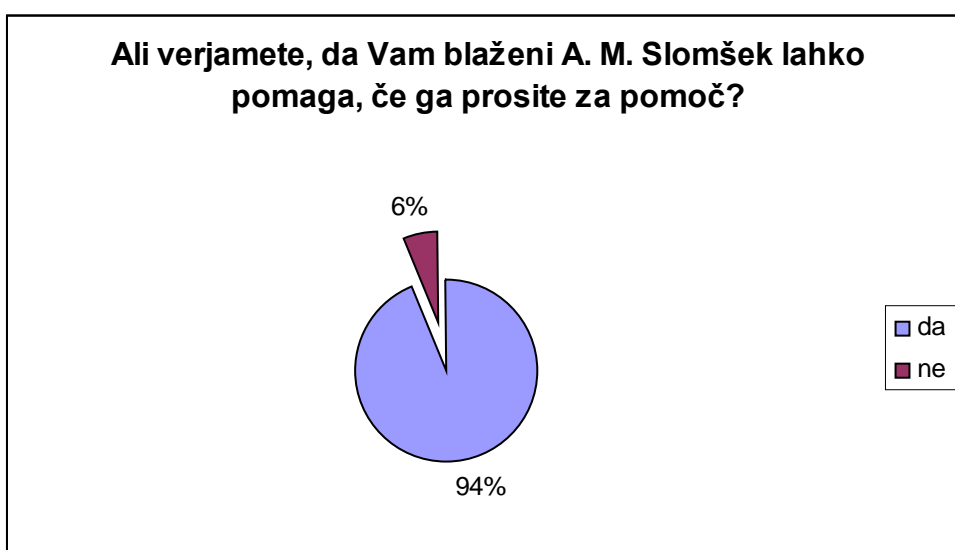
5.2.5 Ali verjamete v čudežno moč svetnikov?

Graf št. 19: Ali verjamete v čudežno moč svetnikov?

Čeprav smo predvidevali, da ljudje verjamejo v čudežno moč svetnikov, nismo pričakovali takšnega rezultata. Našo hipotezo, da verjamejo v čudežno moč svetnikov, so anketiranci potrdili kar 97%, le 3% ne verjamejo.

5.2.6 Ali verjamete, da Vam blaženi A. M. Slomšek lahko pomaga, če ga prosite za pomoč?

Graf št. 20: Ali verjamete, da Vam blaženi A. M. Slomšek lahko pomaga, če ga prosite za pomoč?

94% anketiranih verjame v Slomškovo pomoč. To potrjuje našo hipotezo, da verjamejo, da jim blaženi A. M. Slomšek pomaga, če ga prosijo za pomoč.

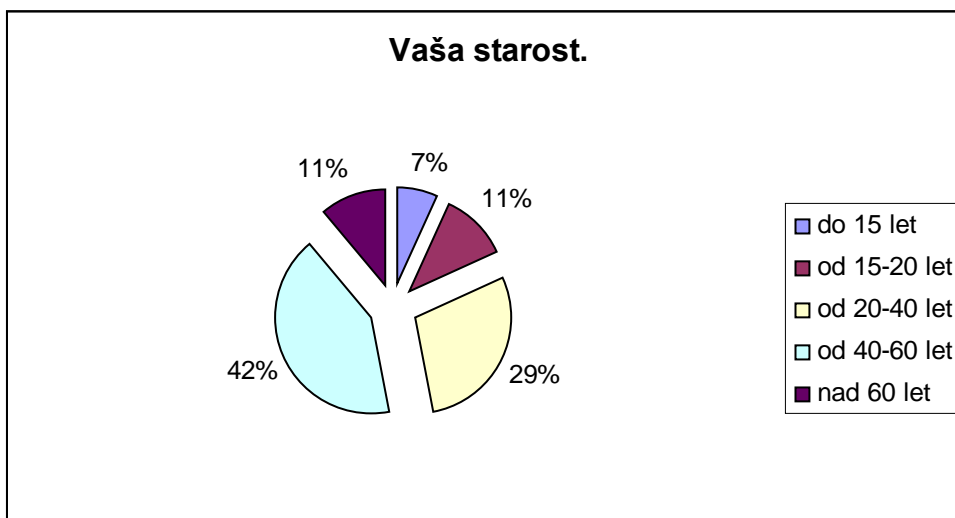
5.2.7 Ste že kdaj prosili A. M. Slomška za pomoč?

Graf št. 21: Ste že kdaj prosili A. M. Slomška za pomoč?

Kadar je človek v stiski, ponavadi prosijo za pomoč. Na zastavljeno vprašanje je pritrdilno odgovorilo 66%. Naša hipoteza, da so A. M. Slomška anketiranci že prosili za pomoč, je potrjena.

5.2.8 Starost sodelujočih v anketi

Graf št. 22: Starost sodelujočih v anketi

V anketi je sodelovalo največ ljudi starih od 40 do 60 let, nato 20 do 40 let. Enako število od 15 do 20 in nad 60 let, najmanj pa tistih do 15 let.

Naša hipoteza, da potekajo v zadnjem času v Slomškov spomin različne prireditve drži. To nam potrjujejo Slomškovo bralno priznanje, Slomškova pot, Slomškovi kulturni dnevi, Slomškove nedelje, Slomškove relikvije v Novi Cerkvi in Projektni svet Antona Martina Slomška.

6. RAZPRAVA

Raziskave o Slomškovem zemeljskem življenju in vplivih po njegovi smrti so potekale vse do beatifikacije. Mi pa smo se odločili, da ugotovimo, kaj se dogaja po beatifikaciji. Takšnih raziskovanj o njem, sploh pa na našem področju nismo našli. Prepričani pa smo, da bodo naše ugotovitve komu lahko pomagale.

7. ZAKLJUČEK

Z veseljem smo ugotovili, da je bilo naše raziskovanje prijetno in zanimivo, pa tudi uspešno, saj smo prišli do zaključkov, ki odgovarjajo na naša vprašanja.

Naše hipoteze niso bile vse pravilne. Najprej bomo našeli tiste, ki smo jih pravilno predvidevali

Antona Martina Slomška ljudje poznajo kot duhovnika in škofa, ki je bil rojen na Slomu pri Ponikvi. Pravilno smo predvidevali, da ga ne poznajo po knjigi Blaže in Nežica v nedeljski šoli in da tudi ne vedo, da je uvajal nedeljsko šolo. Vedo, da je bil razglašen za blaženega 19. 9. 1999 v Mariboru. Ker smo izvedli anketo v večini med učenci v osnovni šoli, je pričakovano, da so prvič slišali za Slomška v osnovni šoli, saj je bil v tem času, ko so šolarji, razglašen za blaženega. V tem času je bilo na razpolago veliko njegovih podob, slik ali fotografij, zato smo prav predvidevali, da jih ima večina anketiranih.

V drugi anketi je sodelovalo več starejših ljudi, zato so tu rezultati tudi pričakovani. Večina anketiranih ve, da Slomškovi dnevi potekajo v Novi Cerkvi, saj se jih je večina prireditve v teh dneh tudi udeležila. Večina jih je že bilo na kakšni slovesni Slomškovi nedelji. Ko smo postavili hipotezo, da verjamejo v čudežno moč svetnikov, da verjamejo, da jim Slomšek na priprošnjo lahko pomaga in da so ga že prosili za pomoč, smo bili malo deljenih mnenj, a je raziskava hipotezo potrdila. Še posebej pa smo veseli, da je potrjena tudi hipoteza, da se v Slomškov spomin in čast pri nas nekaj dogaja. Prireditve, ki nosijo naziv "Slomškov...", so zelo obiskane in družijo ljudi.

Ovržene hipoteze pa so naslednje:

Anketirani niso vedeli, da je bil Slomšek pesnik in da je bil kaplan v Novi Cerkvi oziroma jih je to vedelo manj kot polovica. Ne drži hipoteza, da so se naši sodelujoči v anketi v večini udeležili pohoda po Slomškovi poti. Iz tega lahko ugotovimo, da je bila večina naših predvidevanj pravilna.

Splošna ugotovitev je, da ljudje A. M. Slomška dobro poznajo in da ga zelo častijo. Lahko rečemo, da je Slomšek med nami v današnjem času zelo prisoten.

8. LITERATURA IN VIRI

[1]Kronika Župnijskega urada Nova Cerkev

[2] Luč vere za novo tisočletje. Družina, Ljubljana 1999.

[3]Ogledalo št. 52

[4]Sveta vera bodi vam luč. RKC, Ljubljana 1999 (CD)

[5]<http://graph-srv.uni-mb.si/obhodnice/SlomskovaPot.htm>

9. PRILOGE

9.1 Prva anketa

Prosimo Vas, da odgovorite na naslednja vprašanja tako, da obkrožite odgovor, možnih je več opravičnih odgovorov. Anketa je anonimna, služila bo raziskovalni nalogi. Najlepša hvala za sodelovanje.

Učenci raziskovalci

1. Kaj je bil Anton Martin Slomšek?
  - a) politik
  - b) duhovnik
  - c) pesnik
  - d) škof
  - e) uradnik
  - f) kaplan v Novi cerkvi
  - g) pisatelj prve slovenske knjige

2. Kje se je rodil?
  - a) v Ljubljani
  - b) v Mariboru,
  - c) v Celju
  - d) na Muti
  - e) na Slomu pri Ponikvi

3. Po čem je znan?
  - a) po knjigi Blaže in Nežica v nedeljski šoli
  - b) po uvedbi nove denarne valute
  - c) po uvajanju nedeljske šole
  - d) po predstavitvi škofije iz St. Andraža v Maribor
  - e) po izgradnji cest v Sloveniji

4. Kdaj in kje je bil razglašen za blaženega?
  - a) 19. 9. 1999 v Mariboru
  - b) 15. 5. 1995 v Ljubljani
  - c) 17. 7. 1997 v Postojni

5. Kdaj ste prvič slišali za Antona Martina Slomška?
  - a) pred osnovno šolo
  - b) v osnovni šoli
  - c) v srednji šoli
  - d) v službi
  - e) danes

6. Imate kakšno njegovo sliko?
  - a) da
  - b) ne

7. Vaša starost
  - a) do 15 let
  - b) od 15 do 20 let
  - c) od 20 do 40 let

- d) od 40 do 60 let
- e) nad 60 let.

9.2 Druga anketa

Prosimo Vas, da odgovorite na naslednja vprašanja tako, da obkrožite odgovor. Anketa je anonimna, služila bo raziskovalni nalogi. Najlepša hvala za sodelovanje.

Učenci raziskovalci

1. Kje potekajo Slomškovi kulturni dnevi?
  - a) v Novi Cerkvi.
  - b) v Mariboru
  - c) v Celju
2. Ste se že kdaj udeležili prireditve v okviru Slomškovih kulturnih dni?
  - a) da
  - b) ne
3. Ste se že kdaj udeležili pohoda po Slomškovi poti?
  - a) da
  - b) ne
4. Ali ste se že kdaj udeležili slovesnosti Slomškove nedelje?
  - a) da
  - b) ne
5. Ali verjamete v čudežno moč svetnikov?
  - a) da
  - b) ne
6. Ali verjamete, da Vam blaženi Anton Martin Slomšek lahko pomaga, če ga prosite za pomoč?
  - a) da
  - b) ne
7. Ste že kdaj prosili Antona Martina Slomška za pomoč?
  - a) da
  - b) ne
8. Vaša starost:
  - a) do 15 let,
  - b) od 15 do 20 let,
  - c) od 20 do 40 let,
  - d) od 40 do 60 let,
  - f) nad 60 let.

9.3 Seznam fotografij

Fotografija št. 1: Prireditveni prostor na Betnavi (foto: Milena Jurgec)

Fotografija št. 2: Vojniški pevci na prireditveni tribuni po maši (foto: Milena Jurgec)

Fotografija št. 3: Novo-cerkovski ministranti po sveti maši na Betnavi. (arhiv: Vid Preložnik)

Fotografija št 4: Vojniški ministranti med sveto mašo (foto: Milena Jurgec)

Fotografija št. 5: Andreja Preložnik v spremstvu prinašanja relikvij [2]

Fotografija št. 6: Fotografija št. 6: Vid Preložnik pri branju prošenj [2]

Fotografija št. 7: Podarjeni Perkov portret Antona Martina Slomška. (foto: Uroš Jurgec)

Fotografija št. 8: Okrašen Slomškov kip v stolnici v Celovcu na Slomškovo nedeljo (foto: Milena Jurgec)

Fotografija št. 9: : Slomškova nedelja na Bizeljskem (foto: arhiv Rkc)

Fotografija št. 10: Pogovor Alojzija Vicmana in Andreje Preložnik pred Križevo kapelo, kjer naj bi bil postavljen relikvarij z relikvijami blaženega A. M. Slomška. (Foto: Uroš Jurgec)

9.4 Seznam grafov

Graf št. 1: Kaj je bil Anton Martin Slomšek?

Graf št. 2: Kaj je bil Slomšek? Duhovnik

Graf št. 3: Kaj je bil Slomšek? Pesnik.

Graf št. 4: Kaj je bil Slomšek? Škof.

Graf št. 5: Kaj je bil Slomšek? Kaplan v Novi Cerkvi.

Graf št. 6: Kje se je rodil?

Graf št. 7: Po čem je znan?

Graf št. 8: Po čem je znan? Blaže in Nežica v nedeljski šoli.

Graf št. 9: Po čem je znan? Po uvajanju nedeljske šole.

Graf št. 10: Po čem je znan? Po prestavitvi škofije iz St. Andraža v Maribor.

Graf št. 11: kdaj in kje je bil razglašen za blaženega?

Graf št. 12: Kdaj ste prvič slišali za A. M. Slomška?

Graf št. 13: Imate kakšno njegovo sliko?

Graf št. 14 : Vaša starost.

Graf št. 15: Kje potekajo Slomškovi kulturni dnevi?

Graf št. 16: Ste se že kdaj udeležili prireditve v okviru Slomškovih kulturnih dni?

Graf št. 17: Ste se že kdaj udeležili pohoda po Slomškovi poti?

Graf št. 18: Ali ste se že kdaj udeležili slovesnosti Slomškove nedelje?

Graf št. 19: Ali verjamete v čudežno moč svetnikov?

Graf št. 20: Ali verjamete, da Vam blaženi A. M. Slomšek lahko pomaga, če ga prosite za pomoč?

Graf št. 21: Ste že kdaj prosili A. M. Slomška za pomoč?

Graf št. 22: Starost sodelujočih v anketi